

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний університет цивільного захисту України
Освітня програма	2521 Аудит пожежної та техногенної безпеки
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	261 Пожежна безпека

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Національний університет цивільного захисту України
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	2521
Назва ОП	Аудит пожежної та техногенної безпеки
Галузь знань	26 Цивільна безпека
Спеціальність	261 Пожежна безпека
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Чеберячко Сергій Іванович, Туровська Галина Іванівна, Мірненко Володимир Іванович, Комісарова Марія Олександрівна, Бородіна Наталія Анатоліївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	27.04.2020 р. – 29.04.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://nuczu.edu.ua/ukr/osvita/akredytatsiia-op/98-osvitni-prohramy/2731-osvitno-profesijna-programa-vishchoji-osviti-pozhezhogasinnya-ta-avarijno-ryatuvalni-roboti-u-galuzi-znan-26-tsivilna-bezpeka-zaspetsialnistyu-261-pozhezhna-bezpeka-riven-vishchoji-osviti-pershij-bakalavrskij-stupin-bakalavr>

Програма візиту експертної групи <https://nuczu.edu.ua/ukr/osvita/akredytatsiia-op/98-osvitni-prohramy/2731-osvitno-profesijna-programa-vishchoji-osviti-pozhezhogasinnya-ta-avarijno-ryatuvalni-roboti-u-galuzi-znan-26-tsivilna-bezpeka-zaspetsialnistyu-261-pozhezhna-bezpeka-riven-vishchoji-osviti-pershij-bakalavrskij-stupin-bakalavr>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОП критеріям акредитації відповідає.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Національний Університет цивільного захисту України є лідером серед закладів вищої освіти за спеціальностями з галузі знань 26 «Цивільний захист», що обумовлено декількома факторами. По-перше, Університет має значний досвід у проведенні освітнього процесу за визначеною галуззю знань. По-друге, головний замовник фахівців (роботодавець) – Державна служба України з надзвичайних ситуацій тісно взаємодіє з ЗВО та координує освітню діяльність закладу відповідно до існуючих виробничих потреб з врахуванням світових тенденцій освітнього процесу і напрямів діяльності ДСНС України. По-третє, Університет за останні роки значно розвинув свої наукові школи та створив сприятливі умови для підвищення кваліфікації викладачів. Четвертим фактором є уміле управління закладом та бажання і спроможність керівництва і надалі впроваджувати в ЗВО новітні підходи, практики та інновації. Освітня програма «Аудит пожежної та техногенної безпеки» НУЦЗ України є унікальною і визначальною для України. Особливість її полягає у підготовці компетентного фахівця, здатного розв'язувати складні спеціалізовані задачі та проблеми під час практичної діяльності, що передбачає застосування теорій та методів моніторингу та прогнозування, аудиту пожежної та техногенної безпеки, попередження виникнення пожеж та їх ліквідації. Аналіз ОП та ознайомлення з освітньою діяльністю ЗВО в цілому дозволив визначити 16 сильних сторін за визначеними у звіті критеріями, у тому числі: 1. ОП побудована з врахуванням тенденцій розвитку спеціальності та потреб ринку праці. 2. Під час навчання використовуються програмні тренажери, що значно посилює практичні навички здобувачів. 3. При навчальному процесі за ОП широко використовуються методи активного і інтерактивного навчання та виробничих практик, впровадження науково-дослідної та раціоналізаторської діяльності. 4. Проведення виїзних практичних занять із залученням професіоналів-практиків для подолання розриву між теорією і практикою, освітою й виробництвом та підвищення якості підготовки здобувачів. Всього за 9-ма критеріями, що оцінювалися, відмічено 14 позитивних практик. Найбільш вагомими та прогресивними з них є: 1. Створена дієва система взаємозв'язків з замовником та роботодавцями, яка базується на постійній взаємодії з метою удосконалення освітніх програм та освітнього процесу в цілому. 2. Здобувачі активно залучаються до виготовлення макетів та тренажерів для відпрацювання практичних навичок. 3. Для розширення пізнання здобувачів передбачені курси спеціальної підготовки, де бажаючі можуть отримати ліцензію на виконання робіт та послуги протипожежного призначення. 4. До проведення виїзних практичних занять за даною ОП залучається велике коло професіоналів-практиків, серед них є фахівці, які працюють в структурних підрозділах ДСНС України, а також профільні фахівці підприємств та організацій міста Харкова.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Слабкі сторони ОП мають узагальнений для Університету характер. По-перше, в НУЦЗ України не в повній мірі апробована програма AntiPlagiarism.NET, яка використовується для перевірки кваліфікаційних робіт на плагіат. По-друге, в Університеті не сформовано дієвого механізму впровадження Системи забезпечення якості закладу. Обговорення слабких сторін та визначених недоліків за 9 критеріями на фінальному брифінгу під час онлайн візиту експертної групи дозволило закладу оцінити та проаналізувати свою роботу, і в результаті був розроблений «План заходів щодо удосконалення системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (системи внутрішнього забезпечення якості) у Національному університеті цивільного захисту України», який затвердив Ректор НУЦЗ України 05.05.2020 р. За 9 критеріями експертною групою в цілому надано 29 рекомендацій з удосконалення ОП. Основними з яких є: 1. Висвітлювати наробики з оновлення цілей і програмних результатів ОП на веб-сторінці кафедри з розробкою відповідного механізму анкетування якомога більшої кількості зацікавлених сторін. 2. Провести більш глибокий аналіз програмних результатів у подібних зарубіжних закладах вищої освіти з метою подальшого удосконалення ОП. 3. Переглянути ОП з метою відображення вибіркової складової та навчальних практик. 4. Розглянути можливість визнання результатів навчання (нострифікації), отриманих, у тому числі у закордонних ЗВО. 5. Розглянути можливість визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. 6. Оновити «Положення про академічну мобільність студентів Національного університету цивільного захисту України». 7. Розробити (оновити) ресурси за навчальними дисциплінами для дистанційної форми навчання, використовуючи отримані напрацювання за останній період. 8. Удосконалити силабуси в контексті складових індивідуального завдання, а також з метою посилення наукового і критичного мислення здобувачів, доповнити їх інформацію з посиланнями не тільки на навчальну літературу, а й наукові статті, монографії вчених, тощо. 9. Переглядати контент освітніх компонент ОП у відповідності до чинних нормативних документів з відповідним оновленням рекомендованої літератури. 10. Спрямувати роботу на отримання міжнародних дослідницьких

грантів. 11. Посилити участь в академічній мобільності викладачів і здобувачів, які навчаються за даною освітньою програмою. Системна робота, яка проводиться у ЗВО в цьому напрямі, дозволяє це зробити. 12. При удосконаленні системи внутрішнього забезпечення якості розробити процедуру контролю якості інформування здобувачів про систему оцінювання навчальних досягнень (наприклад, шляхом опитування здобувачів та викладачів). 13. Збільшити інформативність кафедральної сторінки, розмістивши інформацію щодо наукової і освітньої діяльності викладачів. 14. Створити в ЗВО Центр забезпечення якості освіти та розробити Положення щодо його функціонування. 15. Врахувати пропозиції та зауваження, які були сформульовані під час попередньої акредитації.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті цивільного захисту України»

(https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/osvitnya_diyalnisty/pologennya/Polozhennya_pro_osv.proces_NUCZU.pdf) Університет здійснює прийом на навчання для здобуття ступеня бакалавра в межах ліцензованого обсягу для даного рівня вищої освіти та спеціальності: для здійснення освітньої діяльності в галузі цивільної безпеки за спеціальністю 261 «Пожежна безпека» наявна ліцензія (Наказ МОН України від 10.06.2015 № 1415-л (<https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/inform-pro-diyalnisty/navchalna-diyalnisty/licenzuvavya.pdf>)). ОП готує фахівців до діяльності у сфері «регульованих професій». З усіх посад поданих у стандарті дана ОП 2019 року в порівнянні з ОП 2016 р. готує фахівців до можливості працевлаштування за посадами, що є більш обґрунтованим з огляду на зміст ОП. На сьогоднішній день вітчизняної економіки характеризуються великою кількістю потенційно небезпечних об'єктів, а моніторинг їх стану щороку показує підвищення небезпеки внаслідок суттєвого зношення технологічного обладнання, а також великої кількості отруйних та пожежовибухонебезпечних речовин, що знаходяться на таких об'єктах. Це обумовлює актуальність та підвищення попиту на фахівців, які володіють знаннями, що передбачають застосування теорій та методів аудиту та інспектування систем протипожежного захисту, автоматизованих систем раннього виявлення загрози виникнення надзвичайних ситуацій та оповіщення населення, проектною документації, об'єктів будівництва та об'єктів, що експлуатуються, у сфері техногенної та пожежної безпеки, запобігання та ліквідації надзвичайних ситуацій. Ці аспекти підкреслюють особливість ОП «Аудит пожежної та техногенної безпеки» саме в НУЦЗ України. Аналіз нормативних документів НУЦЗ України як «Стратегія розвитку Національного університету цивільного захисту України на 2020-2030 роки» (https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/nuczu/strategiya_rozvitku_2020_2030.pdf), «Статут Національного університету цивільного захисту України», затверджений головою ДСНС України №335 від 23.83.2018 р. (https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/inform-pro-diyalnisty/administrativna-diyalnisty/statut_nuczu.pdf) показує, що цілі ОП узгоджуються з місією та стратегією даного ЗВО та сприяють фаховій підготовці здобувачів вищої освіти за ОП «Аудит пожежної та техногенної безпеки».

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Для оцінки цього підкритерію були проаналізовані наступні документи: 1. Рецензії роботодавців на освітню програму (Генерального директора ТОВ «НВФ «Бранд Майстер» Є.А. Котова; Заступника начальника центру – начальника відділу інспектування у сфері пожежної та техногенної безпеки Державного центру сертифікації ДСНС України, к.т.н. О. Грушвінчука; Директора ТОВ «Бранд Трейд» В. Іванова; Директора ТОВ «Таламус груп» А.Ф. Киценка); 2. Протоколи засідання робочої групи зі спеціальності «Пожежна безпека»; 3. Рішення Вченої ради Університету (<https://nuczu.edu.ua/ukr/nutszu/vchena-rada/73-vchena-rada/2046-2018-2019-navchalnij-rik>); 4. Анкети опитування здобувачів та результати їх аналізу. Також питання щодо залучення внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів ставилися під час інтерв'ювання роботодавців, здобувачів, викладачів. Проведений аналіз дозволив встановити наступне: 1. Для врахування інтересів та пропозицій здобувачів проводяться засідання круглих столів, а також різноманітні університетські науково-практичні заходи. 2. Інтереси здобувачів було враховано під час формування сукупності результатів навчання, спрямованих на розвиток особистісних якостей, наприклад «ПРНО2. «Володіти культурою мислення, технологією освоєння соціального досвіду» (забезпечується такими дисциплінами як «Історія та культура України» та «Філософія»). 3. Для забезпечення здатності здобувачів демонструвати культуру професійного усного і писемного мовлення державною та іноземною мовами під час презентації та обговорення

результатів навчання в ОП передбачено вивчення дисциплін «Українська мова (за професійним спрямуванням)» та «Іноземна мова». 2. Потреби роботодавців відображені в програмних результатах навчання в більш поглибленому вивченні такого блоку дисциплін як: «Автоматичні системи протипожежного захисту», «Пожежна безпека територій, будівель та споруд», «Пожежна безпека технологічних процесів», «Державний нагляд у сфері пожежної безпеки», «Основи ризик-орієнтованого підходу в пожежній безпеці», «Пожежна безпека об'єктів підвищеної небезпеки», «Страхові відносини», «Аудит пожежної та техногенної безпеки». 2. Зворотній зв'язок з роботодавцями здійснюється шляхом проведення щорічних спільних заходів, конференцій та круглих столів з представниками практичних підрозділів ДСНС, ЗВО, наукових установ, а також бізнесу, досліджень відкритих джерел та опитувань. 3. Створення умов для співпраці з представниками інших закладів вищої освіти, наукових установ. 4. Для врахування інтересів та пропозицій стейкхолдерів під час формулювання мети та програмних результатів ОП створено робочу групу, до складу якої увійшли члени проектної групи ОП, роботодавці, здобувачі вищої освіти.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Аналіз звіту про самооцінювання, контенту освітньої програми, рецензій роботодавців, результатів опитування стейкхолдерів під час інтерв'ювання дозволив встановити наступне: 1. Цілі та програмні результати ОП добре корелюють із завданнями ДСНС (Стратегія реформування системи Державної служби з надзвичайних ситуацій, схваленої Кабінетом Міністрів України від 25 січня 2017 р. № 61-р (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/61-2017-%D1%80>) та Планом заходів на 2021-2023 роки з реалізації стратегії розвитку Харківської області на 2021-2027 роки (<https://kharkivoda.gov.ua/content/documents/1026/102538/files/Do%9F%Do%BB%Do%Bo%Do%BD%20%Do%B7%Do%Bo%D1%85%Do%BE%Do%B4%D1%96%Do%B2.pdf>). 2. Збільшення кількості підрозділів ДСНС, а також інтенсивний розвиток, створення та функціонування сучасних систем та засобів аудиту, моніторингу, попередження та ліквідації надзвичайних ситуацій свідчить про тенденції розвитку спеціальності. 4. При формулюванні цілей та програмних результатів навчання ОП прийнято було до уваги досвід подібних програм за напрямом підготовки «Пожежна безпека» в інших ЗВО України: Львівський державний університет безпеки життєдіяльності, Національний університет «Львівська політехніка», Черкаський інститут пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля НУЦЗ України (<http://edu.lp.edu.ua/narpyamy/6170203-pozhezhna-bezpeka>). Також враховано досвід аналогічних іноземних програм, які мають освітньо-професійну орієнтацію в галузі пожежної безпеки, наприклад, програма «Fire Inspection and Fire Safety Education» (https://www.fanshawec.ca/programs/fsei-fire-inspection-and-fire-safety-education/next#group_courses (London, Ontario, Canada)), «Fire Protection & Safety Engineering Technology Bachelor's Degree» (<https://fireandsafety.eku.edu/fire-protection-safety-engineering-technology-bachelors-degree> (Eastern Kentucky University)). 5. Під час формулювання цілей та програмних результатів ОП у 2019 році було використано міжнародний досвід безпекоорієнтованих програм.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Аналізуючи навчальний план та освітню програму експертна група дійшла висновку, що зміст ОП «Аудит пожежної та техногенної безпеки» сприяє досягненню програмних результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти України за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти в галузі знань 26 «Цивільна безпека» за спеціальністю 261 «Пожежна безпека», введений в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 29 жовтня 2018 року № 1169 (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/261-pozhezhna-bezpeka-bakalavr.pdf>). На досягнення результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за даною спеціальністю, як це відображено в матриці відповідності, спрямоване формування відповідних компетентностей, які формуються під час вивчення навчальних дисциплін: «Аудит пожежної та техногенної безпеки»; «Основи ризик-орієнтованого підходу в пожежній безпеці»; «Дослідження пожеж»; «Пожежна безпека об'єктів підвищеної небезпеки»; «Державний нагляд у сфері пожежної безпеки»; «Пожежна безпека територій, будівель та споруд»; «Пожежна безпека технологічних процесів»; «Автоматичні системи протипожежного захисту». Розбіжностей в результатах навчання, сформульованих в ОП «Аудит пожежної та техногенної безпеки» з результатами навчання, наведеними у стандарті вищої освіти, немає.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Сильні сторони. 1. Особливість освітньої програми полягає у підготовці компетентного фахівця, здатного розв'язувати складні спеціалізовані задачі та проблеми під час практичної діяльності, що передбачає застосування теорій та методів моніторингу та прогнозування, аудиту пожежної та техногенної безпеки, попередженню виникнення пожеж та їх ліквідації. 2. ОП побудована з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності та потреб

ринку праці. Позитивні практики: 1. Створена дієва система взаємозв'язків з замовником та роботодавцями, яка базується на постійній взаємодії з метою удосконалення освітніх програм та освітнього процесу в цілому. 2. Програмні результати навчання ОП сформовані, виходячи з тенденції реформування системи Державної служби України з надзвичайних ситуацій та регіонального контексту забезпечення пожежної, техногенної безпеки та цивільного захисту територій і населення, досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм, проведення просвітницької діяльності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабкі сторони: не виявлено. Недоліки: 1. Робота з оновлення цілей та програмних результатів ОП проводиться без обговорення на засіданнях кафедри. Обговорення відбуваються на засіданнях робочих груп, результати обговорення виносяться на розгляд Вченої ради факультету та Університету. 2. Відсутнє систематичне інформування всіх зацікавлених сторін щодо оновлення програмних результатів ОП. Рекомендації щодо удосконалення: 1. Висвітлювати нароби з оновлення цілей і програмних результатів ОП на веб-сторінці кафедри з розробкою відповідного механізму анкетування якомога більшої кількості зацікавлених сторін. 2. Провести більш глибокий аналіз програмних результатів у подібних зарубіжних закладах вищої освіти з метою подальшого удосконалення ОП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Зважаючи на наведені сильні сторони і позитивні практики ОП загалом відповідає визначеному критерію, а вищезазначені недоліки не є суттєвими і не перешкоджають досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Загальний обсяг освітньої програми за спеціальністю 261 «Пожежна безпека», відповідно до її змісту та навчального плану, відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту» (стаття 5), а також Стандарту вищої освіти за спеціальністю 261 «Пожежна безпека» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти і становить 240 кредитів ЄКТС: - загальний обсяг обов'язкових компонент згідно ОП складає 180 кредитів (75 % від загального обсягу ОП у кредитах), з яких до обов'язкових загальних компонент відноситься 60 кредитів, а до обов'язкових професійних компонент – 120 кредитів, що відповідає вимогам забезпечити мінімум 50 % обсягу освітньої програми на загальні та спеціальні (фахові, предметні) компетентності за спеціальністю; - загальний обсяг вибіркових компонент складає 60 кредитів (25 % від загального обсягу ОП у кредитах).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОП розміщено на сайті ЗВО за посиланням: https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/inform-pro-diyalniciti/navchalna-diyalniciti/osvitni_programu/261_aprb_pb_bak.pdf. Її зміст має чітку структуру. Аналіз освітньої програми, а саме: програмних компетентностей (інтегральних, загальних, спеціальних), програмних результатів навчання, переліку освітніх компонент та їх відповідності результатам навчання і компетентностям, структурно-логічної схеми освітньої програми дозволяє зробити наступні висновки: 1. Обов'язкові освітні компоненти даної ОП у сукупності призводять до досягнення програмних результатів навчання, у тому числі тих, що забезпечуються вивченням дисциплін гуманітарного циклу. 2. Кожний програмний компонент охоплений у повній мірі змістом програми. 3. Освітня програма є структурованою у контексті загального часу навчання і змістовною. 4. Освітні компоненти складають єдину структурно-логічну схему, де одні освітні компоненти є передумовами для вивчення інших. Для додаткового підтвердження цих суджень під час спілкування з фокус-групою здобувачів їм було поставлене запитання: «Наскільки, на Ваш погляд, дисципліни викладаються в логічній послідовності?» На це питання були отримані

позитивні відповіді. Проте, слід відмітити, що у ОП за 2016 р. окремі компоненти не пов'язана з іншими дисциплінами: «ОК 3. Філософія», «ОК 4. Іноземна мова», а «ВБ 1.2. Політологія», «ВБ 2.1. Пожежна безпека об'єктів підвищеної небезпеки», «ВБ 2.7. Страхові відносини», «ВБ 2.13. Медицина надзвичайних ситуацій» не мають логічного продовження. 5. В ОП (2019 р.) не розкрита вибіркова складова. Вибіркові компоненти у ОП (2016 р.) наявні. Деталізоване вивчення ОП та освітнього процесу показало, що в цілому освітні компоненти дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Аналіз освітньої програми на предмет її відповідності стандарту вищої освіти за спеціальністю 261 «Пожежна безпека» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (Наказ Міністерства освіти і науки України № 1169 від 29 жовтня 2018 року) показує, що перелік обов'язкових компонент ОП дозволяє здобувачеві вищої освіти набутти компетентності та досягти результатів навчання у повній відповідності зі Стандартом. Включення до освітніх компонент навчальних дисциплін відповідає, як зазначеному Стандарту вищої освіти, так і специфіці об'єктів управління, які вивчають здобувачі вищої освіти у розрізі регіонального та галузевого контексту (див. аналіз підкритерію 1.3). Таким чином, зміст освітньої програми повністю відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Для встановлення відповідності освітньої програми цьому підкритерію були проаналізовані: розділ 2 звіту-самоаналізу, «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті цивільного захисту України»

(https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/osvitnya_diyalnosti/pologennya/Polozhennya_pro_osv.proces_NUCZU.pdf), порядок забезпечення індивідуального вибору здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін (<https://nuczu.edu.ua/ukr/osvita/doromoha-zvo>), освітня програма, навчальний план підготовки бакалаврів за ОП «Аудит пожежної та техногенної безпеки», а також результати опитування фокус-групи зі складу здобувачів вищої освіти. Зіставлення результатів інтерв'ювання, а також аналіз індивідуальних планів здобувачів дозволяє зробити висновок, що освітня програма і розроблені процедури дозволяють здобувачам формувати індивідуальну освітню траєкторію.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

В ОП «Аудит пожежної та техногенної безпеки» передбачено переддипломну практику (6 кредитів ЄКТС), яка проводиться на 4 курсі у 8 семестрі. Тривалість практики становить 4 тижні. У навчальному плані (https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/kafedry/kafedra-ptbot/silabus_audit_ptb/vavchalni_plani/och.pdf) зазначено проведення навчальних практик на 2 та 3 курсах (відповідно у 4 та 6 семестрах) тривалістю 2 тижня кожна. Практична підготовка здобувачів за ОП здійснюється шляхом проходження практики, стажування в органах і підрозділах ДСНС України, на підприємствах, в установах та організаціях або у їх структурних підрозділах (відповідно до наказів НУЦЗ України, у тому числі наказу № 336 о/с від 20.09.2019 «Про організацію практичної підготовки курсантів 3-4-х курсів у підрозділах ГУ ДСНС України у Харківській області»; наказу № 201 о/с від 12.06.2019 «Про організацію навчальної практики курсантів 3-х курсів»; наказу № 77 о/с від 13.03.2019 «Про організацію стажування курсантів 4-х курсів» та програм практики), а також під час проведення досліджень шляхом застосування лабораторного обладнання, дослідних установок, наочних зразків техніки та обладнання, а також виїзних практичних занять. Переддипломна практика здобувачів вищої освіти проводиться на посадах відповідно до зазначених у програмі практики (https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/kafedry/kafedra-ptbot/silabus_audit_ptb/32.pdf), навчальна практика, на основі аналізу звітів здобувачів, – на посаді інспектора відділення запобігання НС. Організація практичної підготовки в НУЦЗ України регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу в Національному університеті цивільного захисту України» та відповідними нормативними актами ДСНС України. Аналіз відомостей про самооцінювання ОП та перевірка підтверджувальних документів програм практик за всіма видами, договорів про проходження практики на виробництвах, звіти про проходження практики здобувачами, а також опитування під час онлайн-візиту всіх зовнішніх та внутрішніх стейкхолдерів дозволяє зробити висновок про те, що практична підготовка здобувачів вищої освіти дозволяє у повній мірі здобути компетентності, необхідні їм у подальшій професійній діяльності.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Аналіз ОП на предмет забезпечення набуття здобувачами соціальних навичок (soft skills) було встановлено наступне. ОП включає достатній перелік освітніх компонентів, що дозволяє отримати програмні компетентності, які можна віднести до soft skills, а саме: здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні; здатність працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії; здатність обґрунтовано винаходити рішення щодо дій тощо. До таких можна віднести наступні навчальні дисципліни: «Державний нагляд у сфері пожежної безпеки», «Організація робіт у непридатному для дихання середовищі», «Пожежна тактика», «Організація аварійно-рятувальних робіт», «Основи пожежно-рятувальної справи». Соціальних навичок здобувачі набувають також під час лекцій, практичних та лабораторних робіт, проходження практичної підготовки, що було підтверджено під час онлайн-зустрічей та інтерв'ювання здобувачів та викладачів. Високий рівень викладацької майстерності викладачів, що підтверджується міжнародними дипломами про підвищення кваліфікації (були надані членам експертної групи для ознайомлення), дозволяє здобувачам вищої освіти краще адаптуватися у професійному середовищі.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

На даний момент професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз навчального плану (https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/kafedry/kafedra-ptbot/silabus_audit_ptb/vavchalni_plani/och.pdf), робочого навчального плану та «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті цивільного захисту України» (https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/osvitnya_diyalnosti/pologennya/Polozhennya_pro_osv.proces_NUCZU.pdf) дозволив встановити наступне: аудиторне тижневе навантаження за розкладом занять за очною формою навчання для бакалаврів не перевищує 30 год. У структурі кредиту ЄКТС для даної ОП обсяг аудиторного навантаження для здобувачів складає 3104 год (43,1 %), а самостійної роботи – 4096 год (56,9 %). Навчальне навантаження одного навчального року за очною формою навчання для здобувачів, які навчаються на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти, становить 60 кредитів ЄКТС: 25,5 кредитів у осінній семестр та 34,5 кредитів у весняний. Складовою частиною навчального часу здобувача є навчальний день, тривалість якого не більше 9 академічних годин. Кількість навчальних днів у навчальному році визначається графіком освітнього процесу. Спількування зі здобувачами під час інтерв'ювання показало відсутність скарг щодо надмірного навантаження та нестачі часу на самостійну роботу. Самостійна робота забезпечується системою навчально-методичних засобів, передбачених для вивчення конкретної навчальної дисципліни чи окремої теми: підручники, навчальні посібники, методичні матеріали, курси лекцій, практикуми, навчально-лабораторне обладнання та наявністю програмних тренажерів (<https://nuczu.edu.ua/ukr/prohramni-trenazhery>), що значно посилюють практичні навички здобувачів.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів за дуальною формою освіти не здійснюється в рамках ОП «Аудит пожежної та техногенної безпеки», але запроваджуються заходи для подолання розриву між теорією і практикою, освітою й виробництвом та підвищення якості підготовки із урахуванням вимог роботодавців.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Сильні сторони: 1. В ОП 120 кредитів відноситься до професійної підготовки, що значно посилює практичні навички здобувачів і є визначальним для даної спеціальності. 2. ОП включає достатній перелік освітніх компонентів, що дозволяють отримати програмні компетентності, які забезпечують набуття здобувачами соціальних навичок (soft skills). 3. Під час навчання використовуються програмні тренажери, що значно посилює практичні навички здобувачів. Позитивні практики: 1. Зміст ОП побудований таким чином, щоб максимально розкрити механізм набуття здобувачами вищої освіти знань, умінь, комунікацій та автономію і відповідальність, у тому числі, за компетентностями, які забезпечують набуття соціальних навичок (soft skills).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабкі сторони: не виявлено. Недоліки: 1. В ОП не розкрита вибіркова складова. 2. На сайті Університету відсутня база даних вибірових дисциплін за ОП, де фактично здобувачі можуть ознайомитися з їх переліком та зведеним графіком освітнього процесу з урахуванням вибіркової компоненти. 3. Наведений в ОП перелік навчальних практик відноситься до вибіркової частини. 4. У навчальному плані 2019 р. наявне неспівпадіння кількості тижнів в семестрі за позиціями зведеного бюджетного часу (в тижнях) та плану освітнього процесу. Рекомендації щодо удосконалення: 1. Переглянути ОП з метою відображення вибіркової складової та навчальних практик. 2. На сайті ЗВО у відповідному розділі надати інформацію по базі даних вибірових дисциплін, де фактично здобувачі можуть ознайомитися з їх переліком та зведеним графіком освітнього процесу з урахуванням вибіркової компоненти.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Зважаючи на наведені сильні сторони і позитивні практики, а також рекомендації щодо удосконалення ОП у контексті критерію 2 експертна група дійшла висновку, що ОП «Аудит пожежної та техногенної безпеки» відповідає рівню В за критерієм 2. Вищезазначені недоліки не є критичними.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за ОП є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті НУЦЗ України (<https://nuczu.edu.ua/ukr/pravylya-pryiomu>), але інформація на сайті надається лише українською мовою (<https://nuczu.edu.ua/ukr/shanovni-abituriienty>). У додатку до Правил прийому є перелік усіх освітніх програм із зазначенням строку дії ліцензії, перелік конкурсних предметів, нормативи для оцінки фізичної підготовки та контактна інформація. За результатами проведених бесід у фокус-групах зі здобувачами вищої освіти, які навчаються за ОП, отримано позитивні відгуки про доступність сайту при вступі на дану ОП і роботу приймальної комісії. На сайті ЗВО представлено алгоритм дій для вступників на бюджетну та контрактну форми навчання (https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/abituriienty/2020/algorithm_dii_vstupnuka_2020.pdf), в тому числі на факультеті пожежної безпеки (<http://pb.nuczu.edu.ua/uk/alhorytm-dii-dlia-vstupnykiv/dlia-vstupnykiv-na-biudzhethnu-formu-navchannia>). Дискримінаційних положень не виявлено.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому до НУЦЗ України розроблені Приймальною комісією відповідно до законодавства України, у тому числі Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти (<http://new.khntusg.com.ua/wp-content/uploads/2020/02/priyomunakaz11101912851203.pdf>). Вступ здобувачів вищої освіти на ОП на основі повної загальної середньої освіти здійснюється за сертифікатами ЗНО. Мінімальна кількість балів для допуску до участі в конкурсі 100. Вступ здобувачів вищої освіти на основі ОКР «молодший спеціаліст» здійснюється за результатами здачі фахового вступного випробування, яке проводиться у формі фахового екзамену/співбесіди на основі наданих і доступних для здобувачів питань (https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/abituriienty/prog2020/2/261_pb.pdf). Програми вступних випробувань формуються на основі оновлених ОП з урахуванням останніх рекомендацій та пропозицій стейкхолдерів. Питання зосереджені на перевірці рівня теоретичних знань необхідних для подальшого навчання за освітньою програмою.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання вступників, отриманих в інших ЗВО, регулюється Правилами прийому до НУЦЗ України та «Положенням про організацію освітнього процесу в Національному університеті цивільного захисту

України»

(https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/osvitnya_diyalnosti/pologennya/Polozhennya_pro_osv.proces_NUCZU.pdf). У здобувачів вищої освіти є можливість для визнання результатів навчання в рамках міжнародної академічної мобільності відповідно до «Положення про академічну мобільність студентів Національного університету цивільного захисту України» (https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/osvitnya_diyalnosti/pologennya/polog_mobilnisti.pdf) за рахунок використання Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи. Практики застосування вказаних правил щодо визнання результатів навчання, які отримано в інших закладах освіти, на ОП «Аудит пожежної та техногенної безпеки» не було.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Окремий документ щодо регулювання питань визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, в НУЦЗ України не розроблявся. Зазначені питання будуть враховані при підготовці змін до «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті цивільного захисту України».

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Сильні сторони: не виявлено. Позитивні практики: 1. Наявність на сайті ЗВО алгоритму дій для вступників на бюджетну та контрактну форми навчання 2. У додатку до Правил прийому є перелік освітніх програм та їх зміст.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Слабкі сторони: не виявлено. Недоліки: 1. Не розроблено окремих документів, які регулювали б можливість здобувачам вищої освіти зараховувати свої здобутки у неформальній освіті. 2. Інформація щодо правил прийому на сайті ЗВО надається лише українською мовою, що ускладнює інформування потенційних вступників-іноземців. Рекомендації щодо удосконалення: 1. Розглянути можливість визнання результатів навчання отриманих в інших закладах освіти (нострифікації), у тому числі у закордонних ЗВО. 2. Розглянути можливість визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. 3. Розмістити на сторінці «Абітурієнту» відокремленою позицією інформацію щодо переваг вступників, які мають певні здобутки в навчальній та науковій діяльності (пройшли підготовчі курси, отримали сертифікати всеукраїнських олімпіад, конкурсів, тощо).

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Освітня програма та освітній процес за ОП загалом відповідає визначеному критерію, а вищезазначені недоліки не є суттєвими.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Для аналізу відповідності освітньої програми цьому підкритерію були проаналізовані наступні матеріали: «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті цивільного захисту України»; «Положення про систему забезпечення Національним університетом цивільного захисту України якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (системи внутрішнього забезпечення якості)»; матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання; робочі програми та силабуси

навчальних дисциплін; індивідуальні плани здобувачів; результати анкетування здобувачів; сайт ЗВО. Відповідно до зазначених вище Положень освітній процес в Університеті здійснюється за такими формами: навчальні заняття, самостійна робота, практична підготовка, контрольні заходи. Для досягнення програмних результатів навчання використовується різні методи навчання: словесний; практичний; наочний; робота з навчально-методичною літературою та відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання; дослідницький. Набір методів навчання представлені на електронних ресурсах Університету (<http://univer.nuczu.edu.ua/rus/mbank>), де здобувачі мають можливість з ними ознайомитись шляхом автентифікації. Форми оцінювання рівня досягнення результатів навчання здобувачами включають: усне та письмове опитування, тестування, захист лабораторних та індивідуальних робіт, заліки, екзамени. Для здобувачів підготовлені роздаткові матеріали, кейси, ділові ігри, презентації тощо. У процесі організації занять перевага надається виїзним заняттям (<https://nuczu.edu.ua/ukr/nutszu/arkhiv-novyn/2483-v-nutszu-vidbulosya-praktichne-zanyattya-na-bazi-kholodnogirskogo-rv-gu-dsns-ukrajini-u-kharkivskij-oblasti>, <https://nuczu.edu.ua/ukr/nutszu/arkhiv-novyn/1775-v-nutszu-vidbulosya-vijizne-praktichne-zanyattya-na-teritoriji-mizhnarodnogo-aeroportu-kharkiv>). За результатами анонімного соціологічного опитування у 2019 р. здобувачі ОП продемонстрували задоволеність методами навчання і викладання на рівні 92,5%, а студентоцентричний підхід до реалізації освітнього процесу в Університеті оцінили на 89%. В ЗВО впроваджена дистанційна форма навчання (<http://univer.nuczu.edu.ua/dl/?c=dl>). Наразі за ОП розміщені дистанційні курси з навчальної дисципліни «Протипожежне водопостачання», тестування з української, англійської та французької мов. До відкритих систем належить система тестування openTEST2 (<http://univer.nuczu.edu.ua/opentest2>), використання якої можливе за відповідною авторизацією. Актуалізувалося створення якісно нових навчальних матеріалів – відеолекції, он-лайн семінарів. Робота в цьому напрямі продовжується. Таким чином можна зробити висновки, що думка здобувачів враховується при навчанні за даною ОП, форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентризованого підходу та принципам академічної свободи.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Під час інтерв'ювання здобувачів було встановлено, що їм своєчасно, у доступній формі надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку і критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонент. Робоча програма навчальної дисципліни та силабус є елементами навчально-методичного комплексу навчальної дисципліни, доступ до якого здобувачами здійснюється через корпоративний акаунт в домені [nuczu.edu.ua](http://univer.nuczu.edu.ua/rus/mbank/) (<http://univer.nuczu.edu.ua/rus/mbank/>). Програми навчальних дисциплін знаходяться також на сторінці кафедри у розділі «Дисципліни кафедри» (<https://nuczu.edu.ua/ukr/pptbot-dizc>), а силабуси дисциплін – у розділі «Освітні програми (гаранти)» (<https://nuczu.edu.ua/ukr/pptbot-osv-prog>) і всі здобувачі вищої освіти мають до них доступ. Учасники освітнього процесу також мають доступ до бібліотечних ресурсів університету (<http://library.nuczu.edu.ua/>). Для отримання інформації про розклад занять та можливі зміни у ньому здобувачі користуються розкладом (<http://rozklad.nuczu.edu.ua/timeTable/group>). Позитивно оцінюючи виконання цього підкритерію, експертна група також рекомендує для формування наукового і критичного мислення здобувачів включати у силабуси посилання не тільки на навчальну літературу, а й наукові статті, монографії вчених. Це прослідковується лише в окремих навчальних дисциплінах.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Спількування зі здобувачами, професорсько-викладацьким складом, який забезпечує викладання за даною ОП, аналіз наукових публікацій викладачів, матеріально-технічної бази кафедри дозволяє зробити наступні висновки: поєднання навчання і досліджень забезпечується завдяки залученню на добровільній основі найкращих здобувачів до написання сумісних наукових статей (тез доповідей) (https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/science/konferentsii/2019/materialu_NPK_21_11_19.pdf), участі у конкурсах студентських наукових робіт, студентських олімпіадах, конференціях. Експертам були надані для підтвердження нагороджувальні дипломи здобувачів. В НУЦЗ України працює наукове товариство курсантів (студентів, слухачів), ад'юнктів (аспірантів), докторантів і молодих вчених, в межах діяльності якого здобувачі залучені до реалізації наукових тем кафедр та/або індивідуальних тем досліджень під час освітнього процесу за ОП (наказ НУЦЗ України від 27.09.2019 р. № 182). З 1998 р. в Університеті працює наукове товариство молодих вчених (<https://nuczu.edu.ua/ukr/naukove-tovarisstvo-molodikh-vchenykh>), органом управління якого є Рада молодих вчених (<https://nuczu.edu.ua/ukr/nauka/rada-molodykh-vchenykh>). З 2015 р. створено науковий відділ з проблем цивільного захисту та техногенно-екологічної безпеки науково-дослідного центру Національного університету цивільного захисту України (<https://nuczu.edu.ua/ukr/golovna-naukovyi-viddil-z-problem-tsyvilnoho-zakhystu-ta-tekhnohenno-ekolohichnoi-bezpeky>). Під час освітнього процесу за ОП здобувачі вищої освіти проводять наукові дослідження в рамках виконання НДР (<https://nuczu.edu.ua/ukr/ptbot-nauka>), реєстр яких ведеться відділом організації науково-дослідної роботи. Досягнуті результати наукових досліджень здобувачів регулярно впроваджуються в освітню складову ОП. Наприклад: при викладанні ОК 15 «Протипожежне водопостачання» застосовуються результати кафедральної науково-дослідної роботи (відмічено під час інтерв'ювання з фокус-групою викладачів за ОП). Слід зазначити, що в Університеті окремі науково-дослідні роботи за участі здобувачів вищої освіти проводяться на замовлення ДСНС України. Позитивно оцінюючи виконання цього підкритерію, експертна група рекомендує

підвищити дієвий механізм зацікавленості здобувачів до участі у науково-дослідній роботі шляхом спрямування роботи на отримання міжнародних дослідницьких грантів.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Основні матеріали, що аналізувалися для оцінки відповідності ОП цьому критерію, це: силабуси навчальних дисциплін, наукові роботи науково-педагогічних працівників та інша інформація, що була надана додатково на запит ЕГ. Також питання щодо використання сучасних наукових досягнень і практик задавалися викладачам і здобувачам освіти під час інтерв'ювання. В НУЦЗ України оновлення контенту освітніх компонентів відбувається наприкінці попереднього року навчання за ініціативою провідного лектора з урахуванням наукових інтересів здобувачів вищої освіти. На основі принципу академічної свободи викладач визначає, які наукові досягнення та сучасні практики слід пропонувати здобувачам під час навчання. Наприклад, Кулаковим О.В. оновлено зміст освітньої компоненти «ОК 16. Пожежна безпека електроустановок» на основі результатів НДР «Розробка пропозицій щодо можливості використання променевих інфрачервоних приладів в системах забезпечення пожежної безпеки об'єктів». Михайлюк О.П. оновлено зміст освітніх компонентів «ОК 22. Пожежна безпека технологічних процесів» та «ОК 30. Аудит пожежної та техногенної безпеки» на основі результатів НДР «Оцінка пожежовибухонебезпеки технологічних процесів та апаратів». Ключокою Ю.П. оновлено зміст освітньої компоненти «ОК 28. Основи ризик-орієнтованого підходу в пожежній безпеці» на основі результатів НДР «Пожежовибухонебезпека використання гібридних систем зберігання водню різного типу». Перегляд змісту освітнього компоненту щорічно обговорюється на засіданнях робочої групи (Протокол № 2 від 23.11.2018 р., Протокол № 4 від 19.03.2019 р.), схвалюється Вченою радою факультету (Протокол засідання Вченої ради факультету пожежної безпеки НУЦЗ України від 18.03.2019 р. № 7) та Університету (Рішення вченої ради НУЦЗ України від 26.09.2019 р. № 1, Рішення вченої ради НУЦЗ України від 23.01.2020 р. № 5) і затверджується ректором НУЦЗ України. Оновлення відображаються у відповідних структурних елементах ОП: переліку компонентів ОП, у навчальному плані, матрицях, робочих програмах навчальних дисциплін, програмах практик тощо. Жодних перешкод щодо оновлення контенту немає. Експертна група відзначає як сильну сторону ОП, що науково-педагогічні кадри, які забезпечують підготовку на ОП, мають відповідну кваліфікацію і здійснюють необхідну роботу з методичного забезпечення навчального процесу та провадять наукову діяльність (<http://repositc.nuczu.edu.ua/handle/123456789/83>). Також експертна група вважає за необхідне дати наступні рекомендації: переглядати контент освітніх компонентів ОП у відповідності до чинних нормативних документів з відповідним оновленням рекомендованої літератури. У силабусах освітніх компонентів визначати компетентності та програмні результати навчання, які надає навчальна дисципліна, з зазначенням шифру цієї компетентності/програмного результату навчання (відповідно до шифру за ОП).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Відповідаючи на те як навчання, викладання та наукові дослідження, пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти слід зазначити наступне: 1. В НУЦЗ України існує «Положення про академічну мобільність студентів Національного університету цивільного захисту України» (https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/osvitnya_diyalnosti/pologennya/polog_mobilnisti.pdf), яке регламентує діяльність Університету щодо організації академічної мобільності здобувачів та інших учасників освітнього процесу в НУЦЗ України. 2. Програма міжнародної академічної мобільності в Університеті здійснюється сектором міжнародних зв'язків (<https://nuczu.edu.ua/ukr/sector-mizhnarodnykh-zviazkiv-ta-pidhotovky-inozemnykh-hromadian>). 3. Науково-педагогічні та наукові працівники Університету залучені до виконання міжнародних проєктів (<https://nuczu.edu.ua/ukr/mizhnarodni-proekty>): «NaviGO: low-cost mini navigation system for UAV with autonomous mode flight control» (2016); The system «Dream-coach «Virtual Donbas» for veterans of the anti-terrorist operation in the eastern Ukraine (2016); «The European integration policy of Ukraine on the way to the crisis overcoming in the field of civil protection» (2016) у міжнародній програмі ERASMUS+. 4. НУЦЗ України укладено угоди із профільними закладами вищої освіти та науковими установами інших країн світу, у тому числі країн-членів ЄС, де здобувачі та НПП, які забезпечують ОП, проходять стажування (International University of Technology «Univerisapolis» (м. Агадір, Марокко), Katowice School of Technology (м. Катовіца, Польща)), беруть участь у наукових конференціях, публікують свої наукові здобутки у спеціалізованих виданнях. 5. Підписана угода щодо створення збірки наукових праць з колегами з ЄС, угода між НУЦЗ України та Обудським університетом (Угорщина). ЕГ було надано підтвердження. 6. Університет може залучати до навчання здібну молодь з інших країн (<https://nuczu.edu.ua/ukr/inozemnym-hromadianam>), сприяти поширенню в світі досягнень України у галузі цивільної безпеки. 7. Разом з тим, експертна група рекомендує посилити участь в академічній мобільності викладачів і здобувачів, які навчаються за даною освітньою програмою. Системна робота, яка проводиться у навчальному закладі в цьому напрямі дозволяє це зробити.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Сильні сторони: 1. Широке використання методів активного та інтерактивного навчання та виробничих практик, впровадження науково-дослідної та раціоналізаторської діяльності. 2. Навчання, викладання та наукові дослідження в значній частині пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності ЗВО. Позитивні практики: 1. Регулярне оновлення змісту освітніх компонентів. 2. Залучення роботодавців у освітній процес, у тому числі під час проведення практичних виїзних занять. 3. Здобувачі активно залучаються до виготовлення макетів і тренажерів для відпрацювання практичних навичок.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Слабкі сторони: не виявлено. Недоліки: не виявлено. Рекомендації щодо удосконалення: 1. Оновити «Положення про академічну мобільність студентів Національного університету цивільного захисту України» (затверджено наказом НУЦЗ України від 22.10.2013 р. № 90) відповідно до вимог законодавчо-правових документів України та з урахуванням існуючих фахових вимог і потреб щодо здійснення освітньої діяльності. 2. Гаранту і групі забезпечення за ОП переглянути ОП з позиції забезпечення результатів навчання, у тому числі, відокремлення (виділення) освітніх компонент або їх складових, які забезпечують розвиток у здобувачів вищої освіти соціальних навичок (soft skills). 3. Розробити (оновити) ресурси за навчальними дисциплінами для дистанційної форми навчання, використовуючи отримані напрацювання за останній період. Це надасть викладачам і здобувачам розвинутий набір інструментів для комп'ютеризованого навчання, що позитивно відбиватиметься на навчальному процесі. 4. Удосконалити силабуси в контексті складових індивідуального завдання, а також з метою посилення наукового і критичного мислення здобувачів, доповнити їх інформацію з посиланнями не тільки на навчальну літературу, а й наукові статті, монографії вчених, тощо. 5. Визначити компетентності та програмні результати навчання, які надає навчальна дисципліна, з зазначенням шифру цієї компетентності/програмного результату навчання (відповідно до шифру за ОП). 6. Переглядати контент освітніх компонент ОП у відповідності до чинних нормативних документів з відповідним оновленням рекомендованої літератури. 7. Спрямовувати роботу на отримання міжнародних дослідницьких грантів. 8. Посилити участь в академічній мобільності викладачів і здобувачів, які навчаються за даною освітньою програмою. Системна робота, яка проводиться у ЗВО в цьому напрямі, дозволяє це зробити.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Освітня програма та освітня діяльність повністю відповідають визначеному критерію, недоліки відсутні.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

На всі навчальні дисципліни, які є компонентами ОП, розроблені силабуси. У них визначені форми контрольних заходів (методи оцінювання) та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти (підсумкова оцінка). У підрозділі 2.1 «Перелік компонент освітньо-професійної програми» ОП зазначена форма підсумкового контролю. Аналіз ОП та силабусів показав, що форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому. Сайт НУЦЗ України висвітлює всі сфери діяльності Університету та надає можливість ознайомлення з документами ЗВО, у тому числі з ОП та силабусами (<https://nuczu.edu.ua/ukr/pptbot-osv-prog>). Таким чином здобувачі закладу мають заздалегідь і в постійному режимі доступ до ознайомлення з формами контрольних заходів та критеріями оцінювання здобувачів вищої освіти. У ході зустрічей зі здобувачами вищої освіти та викладачами підтверджено (з використанням методу перехресних запитань), що, по-перше, викладачами на перших заняттях з кожної дисципліни проводиться збір інформації щодо чіткості та зрозумілості критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів. По-друге, для здобувачів освіти на кафедрах проводяться консультації щодо процедури та вимог екзаменів підсумкової атестації. Здобувачі зазначили, що випадків незрозуміння не мали. Випадки непогодження з оцінкою своєї роботи зустрічаються, у цьому випадку викладач переглядає своє оцінювання керуючись розділами 9, 11 «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті цивільного захисту України» (https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/osvitnya_diyalnosti/pologennya/Polozhennya_pro_osv.proces_NUCZU.pdf) та документом «Методичні рекомендації щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у діяльності персоналу університету» (<https://www.dsns.gov.ua/ua/Nakazi/95098.html>), а також документом «Методичні рекомендації щодо запобігання конфлікту інтересів у діяльності особового складу університету», в якому

прописуються заходи щодо виявлення конфлікту інтересів та його усунення, контролю за дотриманням вимог законодавства щодо врегулювання конфлікту інтересів в НУЦЗ України.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Атестація здобувачів вищої освіти ОП здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи, як і передбачено вимогами Стандарту вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 261 «Пожежна безпека» (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/261-pozhezhna-bezpeka-bakalavr.pdf>). Згідно з «Положенням про систему забезпечення Національним університетом цивільного захисту України якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (системи внутрішнього забезпечення якості)» (https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/osvitnya_diyalnosti/pologennya/pol_26_11_19.pdf) відповідальність за виявлення академічного плагіату в кваліфікаційних роботах здобувачів вищої освіти несуть: здобувач – автор роботи, керівник кваліфікаційної роботи та керівник випускової кафедри. Перевірка на плагіат здійснюється за допомогою програмного продукту AntiPlagiarism.NET. Кваліфікаційні роботи зберігаються у спеціальній (для обмеженого користування) бібліотеці Університету. Практики розміщення кваліфікаційних робіт у відкритому доступі на сайті Університету не має, оскільки в них міститься конфіденційна інформація про суб'єкти господарювання.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

В ЗВО діє два документи, які в сукупності регламентують правила проведення контрольних заходів та забезпечують об'єктивність екзаменаторів, що дозволяє гарантувати професійну компетентність випускника. Ці документи вміщують зрозумілі правила проведення контрольних заходів. Так, «Положення про організацію освітнього процесу в НУЦЗ України» (https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/osvitnya_diyalnosti/pologennya/Polozhennya_pro_osv.proces_NUCZU.pdf) регламентує вимоги до організації та проведення контролю результатів навчання здобувачів, а також ліквідації академічних заборгованостей. Зокрема, здобувачам та іншим особам, присутнім на атестації, дозволяється вільно здійснювати аудіо– та/або відеофіксацію процесу атестації. «Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційних комісій щодо атестації осіб, які здобувають ступінь бакалавра та магістра в НУЦЗ України» (https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/osvitnya_diyalnosti/pologennya/N_NUCZU_OD_243_23.12.2019_Polozh_EK.pdf) регламентує процедуру створення та організації роботи екзаменаційної комісії з атестації здобувачів, до складу якої можуть включатися представники роботодавців та їх об'єднань. Оскарження здобувачами результатів контрольних заходів в НУЦЗ України відбувається відповідно до розділу 9 «Положення про організацію освітнього процесу в НУЦЗ України». Підтверджено, що всі учасники освітнього процесу ознайомлені з процедурою оскарження результатів контрольних заходів, здобувачі можуть звертатися до апеляційної комісії, і визначена процедура сприяє врегулюванню конфлікту інтересів. Випадків оскарження результатів контрольних заходів та атестації здобувачів за ОП, а також конфлікту інтересів серед здобувачів, які були присутні на зустрічі з ЕГ, не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності визначені в документах «Кодекс академічної доброчесності Національного університету цивільного захисту України» (https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/normativna_baza/kodeks/Kodeks_Akadem_dobrochesn_NUCZU1.pdf), «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті цивільного захисту України», «Положення про систему забезпечення Національним університетом цивільного захисту України якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (системи внутрішнього забезпечення якості)» (<https://nuczu.edu.ua/ukr/osvita/normativno-pravova-baza-nutszu/polozhennia>). Здобувачі та викладачі мають достатній рівень обізнаності щодо процедур дотримання академічної доброчесності. Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації ОП. Протягом періоду здійснення освітньої діяльності випадків порушення академічної доброчесності учасниками освітнього процесу ОП «Аудит пожежної та техногенної безпеки» не виявлено, що було відмічено на засіданні робочої групи зі спеціальності «Пожежна безпека» (Протокол від 28.01.2020 р. № 6). Перевірка на плагіат здійснюється за допомогою програми AntiPlagiarism.NET. Було з'ясовано, що керівництвом ЗВО приділяє значну увагу удосконаленню системи якості Університету, в основу якої покладено принципи академічної доброчесності, відкритості освітнього процесу, його єдності, доступності, сприяння сталому розвитку, тощо. В НУЦЗ

популяризується академічна доброчесність, про що свідчить висвітлення відповідної інформації на сайті Університету «Освітня діяльність» (<https://nuczu.edu.ua/ukr/osvita>). Проведені зустрічі підтвердили, що викладачі проводять консультування щодо вимог до написання кваліфікаційних робіт із наголошенням на принципах самостійності, коректного використання інформації з інших джерел та уникнення плагіату, а також правил опису джерел та оформлення цитувань. Слабкою стороною є те, що в Університеті ще не в повній мірі апробована програма AntiPlagiarism.NET, яка використовується для перевірки робіт на плагіат.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Сильні сторони: не визначено. Позитивна практика: 1. Здобувачам та іншим особам, присутнім на атестації, дозволяється вільно здійснювати аудіо- та/або відеофіксацію процесу атестації.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Слабкі сторони: 1. В Університеті не в повній мірі апробована програма AntiPlagiarism.NET, яка використовується для перевірки робіт на плагіат. Недоліки: 1. Відсутність чітких процедур щодо перевірки на плагіат та контролю якості інформування здобувачів про систему оцінювання навчальних досягнень. Рекомендації щодо удосконалення: 1. Розмістити на сайті Університету «Методичні рекомендації щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у діяльності персоналу університету» у відповідному форматі для ознайомлення усіх бажаючих. 2. При удосконаленні системи внутрішнього забезпечення якості розробити процедуру контролю якості інформування здобувачів про систему оцінювання навчальних досягнень (наприклад, шляхом опитування здобувачів та викладачів).

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Освітня програма та діяльність за цією освітньою програмою відповідає визначеному критерію. Недоліки є, але вони не є суттєвими.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Згідно з інформацією, наданою у відомостях про самооцінювання та інформацією, отриманою під час онлайн візиту експертною групою, встановлено відповідність академічної та/або професійної кваліфікації викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми. На кафедрі пожежної і техногенної безпеки об'єктів та технологій, яка є випусковою, існує наукова школа, про що свідчить захист 7 кандидатських робіт та інші наукові здобутки як викладачів, так і здобувачів за ОП (<https://nuczu.edu.ua/ukr/ptbot-nauka>). Рівень кваліфікації викладачів підтверджується наявними дипломами про вищу освіту, дипломами про наукові ступені, атестатами про вчене звання, посвідченнями та свідоцтвами про підвищення кваліфікації (стажування) за профілем ОП. Аналіз зведеної інформації про викладачів ОП, яка надана в «Відомості про самооцінювання освітньої програми» (оновлена), та результати опитування викладачів, здобувачів вищої освіти показали, що академічна та професійна кваліфікація викладачів, які задіяні у реалізації ОП, забезпечує досягнення цілей ОП та програмних результатів навчання. За запитом експертної групи від 29.04.2020 р. було оновлено «Відомості про самооцінювання освітньої програми».

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

В ЗВО діє чітка та прозора процедура конкурсного відбору на заміщення вакантних посад викладачів, яка наведена у «Положенні про проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників Університету та укладання з ними трудових договорів (контрактів) Національного університету цивільного захисту України» (https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/osvitnya_diyalnosti/pologennya/polog_konkurs_vidbor.pdf). Перелік вакантних посад розміщується на сайті Університету та в ЗМІ. В Університеті чітко визначений механізм та умови проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад. Прозорість процедури конкурсного відбору підтверджено при опитуванні викладачів, які задіяні до реалізації ОП і були присутні на відповідній зустрічі. При відборі викладачів враховується їх рівень професіоналізму, що в повній мірі дозволяє забезпечити освітній процес за відповідною ОП.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

НУЦЗ України залучає представників підрозділів ДСНС України та підприємств різних форм власності до участі в підготовці та реалізації навчальних програм, робочих навчальних планів, у проведенні атестації здобувачів вищої освіти, а також проведенні практичних занять в підрозділах ДСНС України та на об'єктах м. Харкова із залученням інспекторського складу районних відділів та управлінь ДСНС України. Зокрема, експертній групі були надані матеріали, що засвідчують наступне: на обговорення та захист кваліфікаційних робіт запрошуються представники підрозділів ДСНС України, організацій та підприємств-роботодавців; до складу екзаменаційних комісій включено практичних працівників гарнізону ДСНС: начальник Немишлянського РВ ГУ ДСНС України у Харківській області, кандидат технічних наук, доцент Васильєв О.Б., начальник Київського РВ ГУ ДСНС України у Харківській області Єременко А.В., начальник відділу пожежної безпеки Управління державного нагляду та контролю ГУ ДСНС України у Харківській області Данілов А.А., начальник ДПРЧ-18 Московського району РВ ГУ ДСНС України у Харківській області Бондаренко В.С., заступник начальника Харківського МВ ГУ ДСНС України в Харківській області Мазур Л.О. та інші. В НУЦЗ України сформовано каталог баз практик у підрозділах ГУ ДСНС різних областей України відповідно до договорів на проходження виробничих практик здобувачами. У роботі з питань організації і проведення практик (стажувань) Університет та ГУ(У) ДСНС в регіонах керуються розділами «Положення про організацію та проведення практичної підготовки курсантів, студентів (слухачів) вищих навчальних закладів МНС України», затвердженого наказом МНС України від 01.12.03 р. № 461. На практиці розподіл на практику відбувається наступним чином: наказом НУЦЗ України здобувачі розподіляються за підрозділами ГУ (У) ДСНС в областях, де проводиться вступний контроль знань та подальший розподіл за підрозділами оперативно-рятувальної служби цивільного захисту для організації та проведення практики (стажування). Залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу підтверджено на зустрічах зі здобувачами та роботодавцями.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Університет залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів у галузі цивільного захисту, представників роботодавців. Викладання навчальних дисциплін за даною ОП забезпечується викладачами, які нині на постійній основі працюють в Університеті та мають значний досвід практичної роботи у структурних підрозділах ДСНС м. Харкова та Харківської області, у тому числі, доценти кафедри полковник служби ЦЗ Кулаков О.В., підполковники служби ЦЗ Григоренко О.М., Афанасенко К.А. Для закріплення лекційного матеріалу та вивчення роботи реальних систем пожежної безпеки і проведення їхнього аудиту проводяться виїзні практичні заняття (<https://nuczu.edu.ua/ukr/vyizni-zaniattia>) із залученням професіоналів-практиків на наступні об'єкти: - Харківський Національний академічний театр опери та балету ім. Н.В. Лисенка (м. Харків, вул. Сумська ул., 25). До проведення заняття залучається черговий персонал з обслуговування установок пожежної автоматики та персонал профілактичної групи. - ТОВ «Проект АО» (м. Харків, ул. Клочківська, 295). До проведення заняття залучається директор Ткаченко О.М., стаж роботи у галузі понад 40 років. - Філіал ПАТ «Державна продовольча зернова корпорація України» «Харківський комбінат хлібопродуктів № 2» (м. Харків, вул. Плеханівська, 114). До проведення заняття залучається інспекторський склад Слобідського РВ ГУ ДСНС України у Харківській області); - автозаправочна станція «Tool» (м. Харків, вул. Пушкінська, 104). До проведення заняття залучається Ромашкін М.П.; - ДПРП-13 з охорони ПАТ «Турбоатом». До проведення заняття залучається провідні фахівці Державного пожежно-рятувального загону з охорони об'єктів та представники Бюро цивільного захисту, пожежної та техногенної безпеки відділу охорони та безпеки праці ПАТ «Турбоатом»; - КП «Жовтневе трамвайне депо». До проведення заняття залучається інженер з пожежної безпеки та охорони праці КП «Жовтневе трамвайне депо» КП «Салтівське трамвайне депо» Набока А.П.; - Холодногірський РВ ГУ ДСНС України у Харківській області. До проведення заняття залучається інспекторський склад (<https://cutt.ly/duхq92Q>); - територія Міжнародного аеропорту «Харків». До проведення заняття залучаються члени аварійно-рятувального загону спеціального призначення ГУ ДСНС України в Харківській області (<https://cutt.ly/YухqZVU>).

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Професійний розвиток викладачів здійснюється у відповідності до «Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних та наукових працівників Національного університету цивільного захисту України»

(https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/osvitnya_diyalnosti/pologennya/pol_pk.pdf). Основними видами підвищення кваліфікації в Університеті є: довгострокові та короткострокові курси підвищення кваліфікації; стажування у закладах вищої освіти, наукових, освітньо-наукових установах та організаціях, на підприємствах та організаційних структурах всіх форм власності, як в Україні, так і за її межами; індивідуальне підвищення кваліфікації через навчання в аспірантурі, докторантурі та захист дисертаційних робіт; участь в міжнародних та всеукраїнських заходах. Викладачі НУЦЗ України проходять підвищення кваліфікації у закладах вищої освіти, з цією метою в Університеті укладені відповідні домовленості. Метою підвищення кваліфікації викладачів є вдосконалення професійної підготовки шляхом поглиблення і розширення професійних знань, умінь і навичок, набуття особою досвіду виконання додаткових завдань і обов'язків у межах спеціальності та ОП. Проходження стажування та підвищення кваліфікації викладачів підтверджено сертифікатами та свідоцтвами про підвищення кваліфікації, які були представлені для ознайомлення експертній групі. Зокрема, викладачі пройшли стажування на міжнародних командно-штабних навчаннях за методикою трьохрівневого співробітництва із фахівцями зі Швеції (Харків, 2017); міжнародних тренінгах з кризового управління при надзвичайних ситуаціях під керівництвом німецьких інструкторів (Київ, 2019); у «Школі Пожежників» Лісової Служби США (Київ, 2019 <https://www.dsns.gov.ua/Ostanni-novini/96079.html>); у міжнародних тренінгах НАТО з фахівцями з радіаційної, хімічної, біологічної безпеки, (Німеччина, 2019); міжнародному науковому семінарі з організації із заборони хімічної Зброї (Італія, 2019).

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

НУЦЗ України стимулює розвиток викладацької майстерності шляхом матеріального і морального заохочення, а також формування умов праці, які спонукають розвитку викладацької майстерності. Так, документом «Положення про оцінювання професійної діяльності науково-педагогічних працівників Національного університету цивільного захисту України» (https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/osvitnya_diyalnosti/pologennya/polog_ocin_prof_diyal.pdf) передбачено певні механізми стимулювання творчої праці, педагогічного новаторства та викладацької майстерності викладачів, зокрема, проведенням конкурсу на звання «Кращий викладач року», за результатами якого надається інформація про заохочення переможців до Державної служби України з надзвичайних ситуацій; конкурсу освітніх, науково-дослідницьких та інноваційних досягнень учасників освітнього процесу Національного університету цивільного захисту України (<https://nuczu.edu.ua/ukr/bibliometryka>). Матеріальне стимулювання здійснюється згідно з Колективним договором https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/inform-pro-diyalniciti/administrativna-diyalniciti/kol_dog_2018.pdf) та наказами НУЦЗ України, у тому числі від 02.11.2017 р. № 199 «Про затвердження Положення про Дошку пошани Національного університету цивільного захисту України» та від 26.04.2019 № 76 «Про затвердження «Положення про преміювання осіб рядового та начальницького складу», «Положення про преміювання працівників»». НПП отримують матеріальні та моральні заохочення за результатами своєї роботи, яка враховується під час атестування науково-педагогічних працівників, за результатами рейтингового оцінювання діяльності кафедр, за результатами роботи протягом навчального року.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Сильні сторони: 1. Проведення виїзних практичних занять (<https://nuczu.edu.ua/ukr/vyizni-zaniattia>) із залученням професіоналів-практиків для подолання розриву між теорією і практикою, освітою й виробництвом та підвищення якості підготовки здобувачів. Позитивні практики 1. В НУЦЗ України існує чіткий механізм залучення структурних підрозділів ДСНС України (роботодавців), до організації та реалізації освітнього процесу, у тому числі до занять на ОП. 2. З метою організації і проведення практик (стажувань) за освітньою програмою розроблено та впроваджено «Положення про організацію та проведення практичної підготовки курсантів, студентів (слухачів) вищих навчальних закладів МНС України» (затверджено наказом МНС України від 01.12.03 р. № 461). 3. До проведення виїзних практичних занять за даною ОП залучається велике коло професіоналів-практиків, серед них є фахівці, які працюють в структурних підрозділах ДСНС України, а також профільні фахівці підприємств та організацій міста Харкова. 4. В Університеті проводиться конкурс «Кращий викладач року». Державна служба України з надзвичайних ситуацій впроваджує заходи щодо заохочення переможців цього конкурсу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабкі сторони: не виявлено. Недоліки: 1. На рівні факультету та кафедри недосконала система управління, що проявилось під час акредитації ОП (відсутність контролю виконання завдань, і як наслідок помилки в заповненні Відомостей про самооцінювання освітньої програми; гаранті та викладачі не в повній мірі обізнані щодо проведення процедурних питань, які визначені документами ЗВО, тощо). Рекомендації щодо удосконалення: 1. Підвищити кваліфікацію начальника факультету та начальника кафедри в питаннях удосконалення освітнього процесу та освітньої програми, реалізації системи внутрішнього забезпечення якості, тощо.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ОП забезпечена людськими ресурсами у достатній мірі, які загалом відповідають вимогам Критерію 6. Недоліки є, але вони не є визначальними.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Під час огляду матеріально-технічної бази Університету було встановлено, що інформація щодо фінансових та матеріально-технічних ресурсів, яка надана ЗВО у «Відомостях про самооцінювання освітньої програми» достовірна. Наявні в НУЦЗ України матеріально-технічні ресурси є сучасними та достатніми для досягнення здобувачами програмних результатів навчання за ОП. Відео-демонстрація навчальних аудиторій, бібліотеки, їдальні, санітарно-технічних приміщень свідчить про те, що матеріально-технічна база Університету підтримується на належному рівні та постійно оновлюється задля забезпечення досягнення здобувачами програмних результатів навчання. У навчальних аудиторіях, де відбуваються заняття з дисциплін ОП, встановлено мультимедійне обладнання, інтерактивні дошки, які, зокрема, забезпечені програмами-тренажерами (<https://www.nuczu.edu.ua/ukr/prohamni-trenazhery>). Навчальні класи обладнано новітньою комп'ютерною технікою, на якій встановлено ліцензійне програмне забезпечення. У цілому в навчальному процесі використовується 98 аудиторій загального та спеціального призначення, з яких мультимедійним обладнанням забезпечено 51 приміщення, що складає 52% одночасного використання навчальних аудиторій з використанням мультимедійного обладнання (<https://nuczu.edu.ua/ukr/ptbot-nlb>). Невід'ємною частиною розвитку кафедри пожежної і техногенної безпеки об'єктів та технологій є розробка та створення навчально-методичного забезпечення дисциплін, що викладаються (<https://nuczu.edu.ua/ukr/navchalno-metodychna-robota>). Особливої уваги заслуговує наявність науково-дослідної лабораторії екстремальної та кризової психології (<http://extrpsy.nuczu.edu.ua/>), яка широко використовується у навчальному процесі. Обладнання навчальних лабораторій задовольняє потребам ОП. Фонд бібліотеки регулярно оновлюється друкованими виданнями та літературою і електронними їх версіями, у тому числі науково-методичними матеріалами (<http://library.nuczu.edu.ua/>). З кожної навчальної дисципліни ОП розроблені силабуси (<https://nuczu.edu.ua/ukr/pptbot-osv-prog>). В Університеті функціонують освітньо-наукові онлайн-ресурси, такі як: цифровий репозитарій наукових праць (<http://repositsc.nuczu.edu.ua/?locale=uk>), електронний каталог (<http://books.nuczu.edu.ua/load.php>), періодичні наукові видання Університету (<https://nuczu.edu.ua/ukr/bibliotechni-resursy/periodychni-naukovi-vydannia-universytetu>), навчально-методичний комплекс навчальних дисциплін (<http://univer.nuczu.edu.ua/rus/mbank/>). Також для потреб ОП використовується авторизований учбовий центр корпорації CISCO System (<https://www.nuczu.edu.ua/ukr/cisco-systems-ua>).

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Результати спілкування із викладачами, здобувачами підтвердили високий рівень задоволення інфраструктурою та інформаційними ресурсами ЗВО. На зустрічах із фокус-групами стейкхолдерів та під час огляду матеріально-технічної бази було встановлено, що викладачі та здобувачі мають вільний та безоплатний доступ до мережі Інтернет, корпоративного інформаційно-освітнього порталу (працює в режимі 24/7) (<http://univer.nuczu.edu.ua/rus/>), який об'єднує інформаційно-освітні ресурси, програмні комплекси та сервіси; бібліотеки (електронна безпека (<http://books.nuczu.edu.ua/>) та спортивних секцій, а також інших ресурсів, необхідних для збалансованого навчання, викладацької і наукової діяльності. Викладачі та здобувачі мають доступ до бібліотечного фонду, у тому числі до навчально-методичних матеріалів з навчальних дисциплін ОП (<http://univer.nuczu.edu.ua/rus/mbank/>) за допомогою корпоративного акаунта. Це в повній мірі забезпечує інформаційні потреби викладачів і здобувачів вищої освіти. Зважаючи на специфіку ЗВО для кожного здобувача і викладача забезпечується безкоштовний доступ до додаткового внутрішнього сайту НУЦЗ України (для входу потрібен логін і пароль), де розташовано широкий асортимент навчальної літератури, відео- та аудіозаписів, наукових праць, керівних документів та інструкцій.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти підтверджується документами про відповідність приміщень та матеріально-технічної бази санітарним нормам, вимогам правил пожежної безпеки, а також нормам з охорони праці. Представлені на сайті та надані експертній групі додатково відео- та фотоматеріали (<https://www.nuczu.edu.ua/ukr/golovna-foto>, <https://nuczu.edu.ua/ukr/ptbot-nlb>, <https://nuczu.edu.ua/ukr/navchalno-metodychna-robota>) дозволяють стверджувати про створення якісного навчального середовища. Зазначене вище також було підтверджено під час інтерв'ювання здобувачів. За результатами зустрічей зі здобувачами вищої освіти та студентським самоврядуванням ЗВО вдалось з'ясувати їх задоволеність освітнім середовищем, його безпечністю для їх життя і здоров'я. Здобувачі вищої освіти зазначали, що атмосфера в ЗВО сприяє їх розвитку та не сприяє виникненню конфліктних ситуацій. В Університеті функціонує лабораторія екстремальної та кризової психології (<http://extrpsyu.nuczu.edu.ua/about>), яка готова надати допомогу всім бажаним, а також проводить профілактичні бесіди задля попередження конфліктних ситуацій. В НУЦЗ України для підтримки психічного здоров'я здобувачів вищої освіти створено та функціонує центр впровадження психотренінгових технологій (<http://extrpsyu.nuczu.edu.ua/cvpt>). Наявна медико-санітарна частина. З метою задоволення інтересів та урізноманітнення дозвілля здобувачів вищої освіти студентське самоврядування постійно організовує різноманітні свята, конкурси, флешмоби, що інформативно підтверджено на сайті ЗВО (<https://nuczu.edu.ua/ukr/nutszu/samovriaduvannia>).

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

В НУЦЗ України надання освітніх послуг забезпечується на високому організаційному рівні та соціальної підтримки, що підтверджується змістом на наповненням нормативно-методичних документів ЗВО (<https://nuczu.edu.ua/ukr/osvita>). Для підтримки здобувачів, задоволення їх потреб та інтересів в ЗВО функціонують відділ виховної та соціально-гуманітарної роботи (<https://nuczu.edu.ua/ukr/viddil-vykhovnoi-ta-sotsialno-humanitarnoi-roboty>); сектор психологічного забезпечення (<https://nuczu.edu.ua/ukr/sektor-psykholohichnoho-zabezpechennia>); курси рятувальної підготовки (<https://nuczu.edu.ua/ukr/kursy-riativalnoi-pidhotovky>). Також для розширення пізнання здобувачів передбачені курси спеціального навчання, де бажані можуть отримати ліцензію на виконання робіт та послуги протипожежного призначення за видами господарської діяльності (<https://nuczu.edu.ua/ukr/kursy-spetsialnoho-navchannia>). Здобувачі підтвердили, що: в них є взаємодія з працівниками відповідних структурних підрозділів Університету, викладачами та адміністрацією ЗВО (безпосередня або через представників студентського самоврядування); вони користуються відповідною підтримкою, задоволені рівнем навчання та викладання. Здобувачі щодня мають змогу отримувати актуальну інформацію з інформаційних стендів та дошок оголошень, розміщених у навчальних приміщеннях, яка також дублюється на сайті Університету, в окремих випадках найбільш термінову інформацію до відома здобувачів доводять викладачі та куратори. Студентське самоврядування представляє інтереси здобувачів на Вчених радах Університету та факультетів і діє відповідно до «Положення про студентське самоврядування НУЦЗ України», яке оприлюднено на сайті Університету (<https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/samovryduvannya/pologennya2019.pdf>). Однак органи студентського самоврядування не використовують існуючий потенціал щодо активної участі в освітньому процесі, їх установчі документи не враховують всі вимоги законодавства України, у тому числі Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту».

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Створені в ЗВО умови для реалізації права на освіту осіб з особливими потребами мають декілька напрямів. Це, зокрема, організаційно-технічні умови (пандуси, у тому числі мобільні, поручні для користування сходами та ін.), лікувально-реабілітаційні (заняття з лікувальної фізкультури, психологічна допомога, тощо) та інформаційно-консультативні (можливість безкоштовного дистанційного навчання за системою Moodle; консультації через різні засоби зв'язку та ін.). Також в Університеті розроблено «Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у НУЦЗ України» (затверджено наказом НУЦЗ України від 21.05.2018 р. № 76). Проте НУЦЗ України має свою специфіку і особливості умов навчання і роботи випускників, де передбачена вимога до відмінного фізичного стану та фізичної підготовки, тому на даний момент особи з особливими потребами не навчаються.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

В ЗВО наявні чіткі та зрозумілі процедури вирішення конфліктних ситуацій, які визначені у документі ЗВО «Методичні рекомендації щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у діяльності персоналу університету». Проте ці Методичні рекомендації розміщені на сайті ЗВО у форматі, відкриття якого є ускладненим (потребує встановлення додаткового програмного забезпечення). Діяльність Університету спрямована переважно на запобігання конфліктним ситуаціям (основні цілі діяльності НУЦЗ України). Встановлені в ЗВО процедури

вирішення конфліктних ситуацій передбачають розгляд звернень, скарг і повідомлень здобувачів вищої освіти та викладачів чи інших зацікавлених сторін. На жаль, в Університеті не передбачено процедуру звернень, яка б гарантувала збереження анонімності цих звернень, що є досить важливим для виявлення ряду конфліктних ситуацій, особливо пов'язаних з сексуальними домаганнями. Значну роль у запобіганні конфліктних ситуацій відіграє сектор психологічного забезпечення Університету (<https://nuczu.edu.ua/ukr/sektor-psykholohichnoho-zabezpechennia>), який проводить тренінгові заняття, направлені на формування у курсантів і студентів відповідних професійно-важливих психологічних якостей, психологічної стійкості, навичок безпечної поведінки, уміння вирішувати свої психологічні проблеми та управляти конфліктними ситуаціями з урахуванням особливостей несення служби. Також до профілактики конфліктних ситуацій в ЗВО долучається Центр гендерної освіти (наказ НУЦЗ України від 20.09.2018 № 130), який здійснює різноманітні заходи задля формування особистісної і колективної гендерної культури, організовує психолого-корекційну та тренінгову роботи з питань недискримінації та гендерної рівності (<https://www.nuczu.edu.ua/ukr/nutszu/genderna-polityka>). В Університеті діє Антикорупційна програма ДСНС України (<https://nuczu.edu.ua/ukr/nutszu/zapobihannia-koruptsii>). Під час зустрічі зі здобувачами та викладачами встановлено, що вони ознайомлені із політикою Університету та процедурами вирішення конфліктних ситуацій у закладі. За результатами опитувань, які провела експертна група, у присутніх на зустрічах викладачів і здобувачів, а також у їх знайомих (викладачів, курсантів та студентів НУЦЗ України) конфліктних ситуацій не виникало. Представникам студентського самоврядування на зустрічі було змодельовано декілька конфліктних ситуацій з проханням надати процедуру їх розв'язку. Надані відповіді засвідчили, що органи студентського самоврядування ознайомлені з існуючими в ЗВО процедурами вирішення конфліктних ситуацій, але ці процедури потребують значного удосконалення. Органам студентського самоврядування на зустрічі було надано рекомендації щодо більш активної участі в удосконаленні процедури вирішення конфліктних ситуацій, на що вони позитивно відреагували та висловили свою готовність до впровадження дій за висвітленими питаннями.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Сильні сторони та позитивні практики: 1. У навчальних аудиторіях, де відбуваються заняття з навчальних дисциплін ОП, встановлено мультимедійне обладнання, інтерактивні дошки, які зокрема забезпечені програмами-тренажерами. 2. Розроблено корпоративний інформаційно-освітній портал (працює в режимі 24/7), який об'єднує інформаційно-освітні ресурси, програмні комплекси та сервіси; бібліотеки (електронна безпека <http://books.nuczu.edu.ua/>). 3. Для розширення пізнання здобувачів передбачені курси спеціальної підготовки, де бажаючі можуть отримати ліцензію на виконання робіт та послуги протипожежного призначення за видами господарської діяльності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабкі сторони: Недоліки: відсутні Рекомендації щодо удосконалення: 1. Збільшити інформативність кафедральної сторінки, розмістивши інформацію щодо наукової і освітньої діяльності викладачів.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Встановлена абсолютна відповідність даному критерію. Недоліки відсутні.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Університет послідовно дотримується визначених у ньому процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП. Вказані процедури регулюються розділом 3 «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті цивільного захисту України» (https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/osvitnya_diyalnosti/pologennya/Polozhennya_pro_osv.proces_NUCZU.pdf) та розділом 4 «Положення про систему забезпечення Національним університетом цивільного захисту України якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (системи внутрішнього забезпечення якості)»

(https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/osvitnya_diyalnosti/pol_26_11_19.pdf). Проведені опитування підтвердили, що ЗВО дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми. Останній перегляд, обговорення та затвердження змін до ОП проводився протягом першого півріччя 2019 року у зв'язку із зміною Стандарту вищої освіти України за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти в галузі знань 26 «Цивільна безпека», спеціальність 261 «Пожежна безпека», затвердженого і введеного в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 29 жовтня 2018 року № 1169. Про початок перегляду ОП свідчить засідання робочої групи зі спеціальності 261 «Пожежна безпека» (протокол від 19.03.2019 р. № 4). До обговорення змісту та перегляду ОП були залучені здобувачі вищої освіти, роботодавці та інші зацікавлені сторони. Зміни до ОП були обґрунтовані необхідністю переорієнтації на збільшення частки практичної компоненти, що відображено у рішеннях вченої ради факультету пожежної безпеки, підвищення рівня участі роботодавців у розробці та внесенні змін до ОП, участі Університету в міжнародних програмах з підготовки здобувачів вищої освіти. Експертній групі були надані для підтвердження витяги з протоколів засідань Вченої ради факультету пожежної безпеки (протокол від 18.03.2019 р. № 7) та Вченої ради Університету (Рішення Вченої ради НУЦЗ України від 13.06.2019 р. № 10, <https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/vchena-rada/1671/10.19.pdf>), на яких було розглянуто та затверджено зміни до освітньо-професійної програми, що акредитується.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Результати бесіди зі здобувачами, представниками студентського самоврядування, викладачами та адміністративним персоналом ЗВО свідчать, що здобувачі вищої освіти залучаються до процесу перегляду ОП та інших процедур забезпечення якості вищої освіти. Це відбувається шляхом врахування думок здобувачів, які отримані через опитування, анкетування та звернення (<https://nuczu.edu.ua/ukr/nutszu/samovriaduvannia>), а також шляхом участі представників студентського самоврядування у Вченій раді Університету. Діяльність студентського самоврядування регламентує «Положення про Студентське самоврядування Національного університету цивільного захисту України» (<https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/samovryduvannya/pologennya2019.pdf>). Здобувачі вищої освіти під час зустрічі з експертами відмітили, що ЗВО періодично проводить опитування, а також анкетування відносно їх задоволеності рівнем надання освітніх послуг та реалізації цілей і програмних результатів навчання за ОП. В НУЦЗ України існує практика опитувань здобувачів, яка здійснюється на початку навчання та наприкінці кожного семестру. Також здобувачі вищої освіти можуть звернутися із зауваженнями та пропозиціями безпосередньо до гаранта ОП та членів групи забезпечення ОП, що підтверджено під час опитувань експертною групою курсантів та студентів. Таким чином, зроблено висновок, що позиція здобувачів вищої освіти бралася до уваги під час перегляду освітньої програми, і ця практика є для ЗВО базовою, здобувачі вищої освіти в освітньому процесі НУЦЗ України виступають партнерами.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

У результаті зустрічі з фокус-групою роботодавців було підтверджено систематичність і постійність взаємодії з ними. Роботодавці безпосередньо беруть участь в практичній складовій ОП (наказ Державної служби України з надзвичайних ситуацій від 03.09.2019 р. № 501) та в оновленні ОП. Під час інтерв'ювання роботодавці також засвідчили постійне залучення до питань удосконалення та розвитку освітнього процесу шляхом консультування, рецензування, участі в роботі в екзаменаційних комісії, університетських заходах. Дієвою формою урахування інтересів роботодавців за ОП є щорічне проведення науково-практичних конференцій, семінарів, круглих столів, які проводяться на базі НУЦЗ України. Пропозиції від роботодавців щодо оновлення ОП та інших процедур забезпечення її якості закріплюються резолюцією конференції чи рішенням круглого столу та передаються на розгляд й обговорення вчених рад факультетів і в подальшому враховуються при перегляді та оновленні змісту ОП на наступний рік. Також роботодавці приймають участь у підвищенні кваліфікації науково-педагогічних і наукових працівників, яке здійснюється відповідно до «Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних та наукових працівників Національного університету цивільного захисту України» (https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/osvitnya_diyalnosti/pologennya/pol_pk.pdf).

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

У ході фокус-групи підтверджено, що випускники НУЦЗ України активно долучаються до участі у діяльності Університету. Існує сайт випускників (<http://vypusk.nuczu.edu.ua/rus/>). Ще однією формою зворотного зв'язку з випускниками є технічна можливість спілкування на офіційному сайті Національного університету цивільного захисту України (<http://fteb.nuczu.edu.ua/uk/pratsevlashtuvannya-vipusknikiv/nashi-vipuskniki-na-praktichnij-roboti>), де випускники залишають відповідні відгуки стосовно навчання в Університеті, пропозиції щодо удосконалення освітніх програм, а також інформацію щодо працевлаштування. Ефективним інструментом комунікації з випускниками, який широко застосовується в НУЦЗ України, є організація зустрічей випускників між собою, з адміністрацією Університету та здобувачами вищої освіти. Метою таких заходів є: інформаційний обмін; сприяння

професійному зростанню випускників; створення умов для більш повної їх самореалізації у науковій, професійній, освітній, культурній та інших сферах; стимулювання та мотивація здобувачів вищої освіти до успішного засвоєння ОП. Процедуру збирання інформації щодо кар'єрного шляху випускників Університету в цілому забезпечено шляхом застосування практики відповідних інформаційних запитів до роботодавців та безпосередньо випускників. У ЗВО кар'єрний шлях випускників відслідковується на кафедрах, де формується резерв для заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників та претендентів на вступ до ад'юнктури із числа кращих випускників.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Існуюча в НУЦЗ України Система забезпечення якості закладу (<https://nuczu.edu.ua/ukr/osvita/systema-zabezpechennia-iakosti-osvitnoi-diialnosti-ta-iakosti-vyshchoi-osvity-v-nuczu-ukrainy>) направлена на реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та освітній діяльності, має декларативний характер та досить ретельно прописує напрями забезпечення якості ЗВО, у тому числі: забезпечення якості освіти; вдосконалення освітнього процесу, розроблення, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм; оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних та наукових працівників НУЦЗ України; забезпечення підвищення кваліфікації науково-педагогічних та наукових працівників; забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу; забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом; забезпечення публічності інформації про НУЦЗ України, освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації; забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками та здобувачами НУЦЗ України і функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату. Разом з цим в Університеті не було сформовано дієвого механізму впровадження Системи забезпечення якості закладу, тому в більшості випадків не були розроблені процедури щодо впровадження зазначених в Положенні заходів, а також процедури контролю їх виконання. НУЦЗ України оперативно відреагував на цей недолік, який проявився під час акредитації ОП, і розробив «План заходів щодо удосконалення системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (системи внутрішнього забезпечення якості) в НУЦЗ України» (https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/osvitnya_diyalnosti/plan.pdf). Реалізація зазначеного плану дозволить значно удосконалити Систему забезпечення якості НУЦЗ України в майбутньому та відповідно ще більш якісно реагувати на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація ОП є первинною. На момент акредитації ОП в НУЦЗ України було проведено акредитацію ОП «Цивільний захист» за третім рівнем вищої освіти (<https://nuczu.edu.ua/ukr/osvita/akredytatsiia-op>). На теперішній час не всі пропозиції та зауваження, які були сформульовані під час попередньої акредитації, враховано. З більшістю пропозицій та зауважень, які були сформульовані під час попередньої акредитації, експертна група погоджується і визначає необхідність їх врахування. Це дозволить покращити якість підготовки здобувачів вищої освіти за ОП «Аудит пожежної та техногенної безпеки».

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Академічна спільнота НУЦЗ України змістовно залучається до розвитку ОП та освітньої діяльності за нею шляхом запрошення до участі у науково-методичних семінарах, науково-практичних конференціях, круглих столах та інших заходах кафедр та факультетів, що дозволяє формувати культуру якості освіти як інституційну мету. Окрім цього, академічна спільнота долучається до рецензування кваліфікаційних робіт та навчально-методичних і наукових праць науково-педагогічних працівників кафедр. Також сприяє постійному розвитку ОП та освітньої діяльності за цією ОП систематичне підвищення кваліфікації викладачів, у тому числі – стажування (наказ по особовому складу від 24.12.2019 р. № 490 «Про організацію стажування співробітників НУЦЗ України»). З метою стимулювання діяльності викладачів, спрямованої на підвищення якості освіти та покращання результатів їх професійної діяльності, Вченою радою НУЦЗ України (протокол від 23.05.2019 р. № 9) схвалено та наказом НУЦЗ України від 29.05.2019 № 100 затверджено «Положення про оцінювання професійної діяльності науково-педагогічних працівників Національного університету цивільного захисту України» (https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/osvitnya_diyalnosti/pologennya/polog_ocin_prof_diyal.pdf). У цілому рівень освітнього процесу та взаємодії усіх його учасників свідчить, що ЗВО робить значні прогресивні кроки у напрямку розвитку культури якості освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Сильні сторони: 1. Керівництво ЗВО оперативно реагує на виявлені недоліки, у тому числі і по системі внутрішнього забезпечення якості, про що свідчить розробка та затвердження плану заходів щодо удосконалення системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (системи внутрішнього забезпечення якості) в НУЦЗ України, який був розроблений за результатами попередніх рекомендацій експертної групи. Позитивні практики: 1. Існує сайт випускників. 2. У ЗВО кар'єрний шлях випускників відслідковується на кафедрах, де формується резерв для заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників та претендентів на вступ до ад'юнктури із числа кращих випускників.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Слабкі сторони: 1. В Університеті не сформовано дієвого механізму впровадження Системи забезпечення якості закладу. Недоліки: 1. «Положення про систему забезпечення Національним університетом цивільного захисту України якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (системи внутрішнього забезпечення якості)» не враховує «Рекомендації Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти стосовно запровадження внутрішньої системи забезпечення якості», а саме: зі створення окремого підрозділу із забезпечення якості освіти, сприяння формування лідерства в сфері якості освіти, створення онлайн сервісів опитування здобувачів, щодо надання якісних послуг, формуванню зрозумілою для всіх учасників навчального процесу процедури матеріального стимулювання підвищення викладацької майстерності; посилення контролю за документообігом в Університеті, забезпечивши своєчасний перегляд (в разі потреби) для покращення навчальних курсів та освітніх програм. 2. В Університеті відсутня група щодо поширення академічної доброчесності, яка б цілеспрямовано займалася питаннями поширення кращих європейських і вітчизняних практик. 3. Не всі пропозиції та зауваження, які були сформульовані під час попередньої акредитації, враховано. Рекомендації щодо удосконалення: 1. Врахувати пропозиції та зауваження, які були сформульовані під час попередньої акредитації. 2. Переглянути «Положення про систему забезпечення Національним університетом цивільного захисту України якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (системи внутрішнього забезпечення якості)» з метою врахування зазначеного вище недоліка. 3. В Університеті створити групу щодо поширення академічної доброчесності, яка б цілеспрямовано займалася питаннями поширення кращих європейських і вітчизняних практик. 4. Створити в ЗВО Центр забезпечення якості освіти та розробити Положення щодо його функціонування. 5. Переглянути функції, права та повноваження посадових осіб структурних підрозділів Університету з урахуванням рекомендацій Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти стосовно запровадження внутрішньої системи забезпечення якості. 6. Провести спеціальні заняття, тренінги тощо для науково-педагогічних працівників, здобувачів, адміністративного персоналу щодо підвищення обізнаності функціонування системи внутрішнього забезпечення якості. 7. Розширити спектр програм з підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників щодо підвищення обізнаності функціонування системи внутрішнього забезпечення якості.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Встановлена відповідність даному критерію. Вищезазначені недоліки, які приведені в зауваженнях, не є критичними.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Під час ознайомлення з Положеннями та іншими документами, що регулюють освітній процес, які є доступними на сайті Університету, було встановлено, що в НУЦЗ України існують чіткі і зрозумілі правила щодо прав і обов'язків учасників освітнього процесу. У закладі є низка документів, що передбачають і регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу. До них входять: Статут Національного університету цивільного захисту України (<https://nuczu.edu.ua/ukr/nutszu/informatsiia-pro-diialnist/administratyvna-diialnist>); Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті цивільного захисту України (<https://nuczu.edu.ua/ukr/osvita/normatyvno-pravova-baza-nutszu/polozhennia>); Правила прийому до НУЦЗ України (<https://nuczu.edu.ua/ukr/pravy-la-priyomu>). На сайті також існує «Гостьова книга», де можна задати будь-яке питання щодо особливостей функціонування правил обов'язків та процедур в Університеті (<https://nuczu.edu.ua/ukr/hostova-knyha>). Усі ці документи розташовані у вільному доступі на сайті НУЦЗ України.

Також права і обов'язки здобувачів роз'яснюються на перших вступних лекціях та на відповідних зібраннях здобувачів.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Освітня програма оприлюднена на офіційному веб-сайті (<https://nuczu.edu.ua/ukr/osvita/osvitni-prohramy>). НУЦЗ України в постійному режимі надає можливість вносити всім учасникам освітнього процесу свої зауваження та пропозиції (https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/inform-pro-diyalnicti/navchalna-diyalnicti/pub_or.pdf). Так за зверненням-пропозицією зацікавлених сторін ОП у 2019 році була переглянута і удосконалена, про що свідчить Рішення Вченої ради НУЦЗ України від 26.09.2019 р. (<https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/vchena-gada/2020/1.20.pdf>) та Рішення Вченої ради факультету пожежної безпеки (протокол № 7 від 18.03.2019 р.). Пропозиції були надані під час засідання робочої групи щодо перегляду ОП, в які входили всі зацікавлені сторони (протокол № 4 від 19.03.2019 р.). Підтвердженням зацікавленості роботодавців в якості ОП є наказ ДСНС України від 03.09.2019 р. № 501 «Про участь керівного складу територіальних органів ДСНС України в освітньому процесі закладів вищої освіти цивільного захисту у 2019/2020 навчальному році». Позитивним моментом є згуртування ОП на одній сторінці за спеціальностями, що покращує їх пошук для осіб, які хочуть з ними ознайомитись та надати свої зауваження і пропозиції (<https://nuczu.edu.ua/ukr/osvita/osvitni-prohramy>).

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

ОП, ліцензії, нормативні документи з освітньої діяльності та інші документи й інформаційні відомості розміщено на сайті ЗВО у розділі «Освітня діяльність» (<https://nuczu.edu.ua/ukr/osvita>). В ОП зазначаються мета, характеристика, компетентності, результати навчання, тощо. Окрім того з метою висвітлення освітнього процесу за ОП на сайті Університету надано «Нормативні документи з освітньої діяльності» (<https://nuczu.edu.ua/ukr/osvita/normativno-pravova-baza-nutszu>), у тому числі: «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті цивільного захисту України»; «Положення про систему забезпечення Національним університетом цивільного захисту України якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (системи внутрішнього забезпечення якості)», «Положення про порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) Національного університету цивільного захисту України». Також на сайті надано інформацію про: - звернення громадян (<http://nuczu.edu.ua/ukr/nutszu/zvernennia-hromadian>), - акредитацію освітніх програм (<http://nuczu.edu.ua/ukr/osvita/akredytatsiia-op>), - порядок забезпечення індивідуального вибору здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін (<http://nuczu.edu.ua/ukr/osvita/dopomoha-zvo>), - наукові конкурси (<http://nuczu.edu.ua/ukr/naukovi-konkursy>), тощо. До освітніх компонент ОП розроблені силабуси. Вони розміщені на сайті ЗВО на сторінці кафедри (<https://nuczu.edu.ua/ukr/pptbot-osv-prog>). Встановлено, що ЗВО не врахувало рекомендації експертної групи, яка проводила акредитацію освітньої програми 263 «Цивільна безпека», щодо оновлення сторінок викладачів та збільшення інформативності профілів НПП – ORCID ID, Scopus, Web of Science ResearcherID, Google Scholar. При цьому рекомендується інформацію в профілях ORCID ID, Scopus, Web of Science ResearcherID вносити англійською мовою, а в Google Scholar – українською.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Сильні сторони: 1. Усі правила і процедури, які пов'язані з ОП та освітнім процесом, визначені у відповідних документах ЗВО, вони чіткі, зрозумілі і регулюють дії всіх учасників ОП та розміщені на сайті Університету. 2. Усі документи НУЦЗ України, які стосуються ОП та її складових, освітньої діяльності, наукової діяльності, фінансової діяльності закладу, доступні для перегляду на сайті закладу. Позитивні практики: 1. Освітні програми на сайті згруповані за спеціальностями, що покращує їх пошук для осіб, які хочуть ознайомитись з конкретною ОП та надати свої зауваження і пропозиції до неї.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Слабкі сторони: не виявлено. Недоліки: 1. Пошук інформації на сайті ускладнений. Прослідковується відсутність наповнення окремих сторінок. 2. ЗВО не виконав рекомендації експертної групи, яка проводила акредитацію освітньої програми 263 «Цивільна безпека» щодо оновлення сторінок викладачів та збільшення інформативності щодо профілів НПП. Рекомендації щодо удосконалення: 1. На сторінці «Освітні програми та проекти освітніх програм» зробити функціонал щодо автоматичного надсилання пропозицій чи зауважень до ОП (і саме його

вважати офіційним). Надані пропозиції і/чи зауваження повинні надходити на адресу електронної пошти Гаранта ОП, а також паралельно на адреси начальника випускової кафедри, начальника факультету і уповноваженої особи, яка відповідає за якість освітнього процесу і в обов'язки якої входить контроль врахування пропозицій та зауважень. Додатково розглянути можливість оприлюднення на цій сторінці наданих зауважень і пропозицій та рішення щодо їх врахування. 2. На сторінці кафедри розмістити протоколи щодо обговорення робочими групами удосконалення ОП. 3. На сторінці факультету розмістити протоколи Вченої ради факультету щодо затвердження рішень, опрацьованих робочими групами, з удосконалення ОП.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Встановлена відповідність заданому критерію. Вищезазначені недоліки, які приведені в зауваженнях, не є суттєвими.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

1. Експертною групою було виявлено невідповідність деякої інформації, яка надана у документі “Відомості про самооцінювання освітньої програми”, фактичним даним. ЕГ був складений відповідний Запит (29.04.2020). НУЦЗ України за запитом ЕГ зробив відповідні коригування у “Відомості про самооцінювання освітньої програми”, а саме було оновлено «Уточнююча інформація про контингент здобувачів вищої освіти на ОП “Аудит пожежної та техногенної безпеки” (бакалавр) станом на 1 жовтня поточного навчального року та набір на ОП “Аудит пожежної та техногенної безпеки”» та «Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів освітньо-професійної програми вищої освіти». Зазначені документи прикріплені до відповіді на Запит ЕГ. 2. Відповідно до рекомендацій експертній групі, які були надані за критерієм 2 в документі “Методичні рекомендації для експертів від відділу акредитації освітніх програм”, експертна група долучає сканкопію ОП, за якою здійснювався набір здобувачів у 2016 році.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	A
	B

Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Критерій 6. Людські ресурси

B

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

A

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

B

Критерій 9. Прозорість та публічність

B

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>ОПП Аудит 2016 рік.pdf</i>	1X10hGKT4ABTFKDiWK9NcqlJ3W92KTlHYZmIBh /As4=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Бородіна Наталія Анатоліївна

Члени експертної групи

Чеберячко Сергій Іванович

Туровська Галина Іванівна

Мірненко Володимир Іванович

Комісарова Марія Олександрівна